

D. A. G.
DISSERTATIO,
HISTORIAM
BIBLIOTHECÆ
REGIÆ ACADEMIÆ ABOENSIS
EXPO NENS,

CUJUS PARTICULARAM VICESIMAM PRIMAM,
Conf. Ampl. Facult. Phil. in Illustri ad Auram Lyceo
Publico examini subjiciunt

AUCTOR

HENRICUS GABRIEL
P O R T H A N ,

ELOQU. PROF. REG. ET ORD. R. ACAD. H. T. RECTOR,

ET

RESPONDENS

ABRAHAMUS EKELÖF ,

Stip. Reg. Nylandus

In AUDITORIO MAJORI, Die IV Aprilis

An. MDCCLXXXVII.

H. A. M. S.

ABOÆ, Typis FRENCKELLIANIS.

THESES RESPONDENTIS.

THES. I.

Quanvis linguarum peregrinarum cognitio literarum studiosis necessaria omnino jam sit; hanc tamen necessitatē magnum simul objicere progressui in studiis impedimentum, contendimus.

THES. II.

Quoniam is denum lingvam aliquam callere dicendus sit, qui non modo sermonem eo institutum librosque eadem scriptos intelligat, sed & in dicendo & in scribendo recte illa uti sciat; facile patet, hanc rem multi esse studii multaque exercitationis. Quare mirum non est, si paucis contingit, ut alias, præter vernaculaim, linguis bene calleant, aut alia quam hac, in scriptis quibus elegantia laus spectatur, feliciter ntantur.

THES. III.

Consilium eorum probare haud possumus, qui ad linguam Romanam discendam, colloquia sufficere putant.

THES. IV.

Nova conamina & experimenta in Oeconomicis instituta, eo minus esse reprehendenda putamus, quo certius sit, insignem inde haud raro huic scientiæ accedere lucem. Illa vero non a quovis aut temere esse fuscipienda, sed ab iis maxime, quibus & opes hanc permittunt audaciam, & in quibus perspicacia inest eadem rite dirigendi, simul contendimus.

THES. V.

Qui fundamentum belli aliis inferendi, non nisi in læso ab iis jure perfecto quæri posse sciverit; is facile intelliget, quam absurde & impie vis armorum, aut coactio quævis, ad religionem propagandam aliisque obtrudendam, adhibetur.

THES. VI.

Plurimorum pernicioſissimorumque ferax errorum fuit opinio, qua exī mortales cultum Deo placere posse putarunt, qui felicitatis humanae promovendæ consilium simul non spœlaret.

THES. VII.

Paucæ quidem extitere gentes, quæ libertatem laudandam magnique esse faciendam non putarent; quoties vero ad vim ejus distincte explicandam, verosque definiendos limites, ventum fuit, non minor occurrit dissensus hominum, quam in ipsa felicitatis cum privatæ eu- jusque, tum Civitatis publicæ, vera notione constituenda; miro sane utrumque & infausto generis nostri fato!

land, Hamb. 1674, 4:o; Frid. Martens Spitzbergische oder Greenlandische Reise-Beschr. ib. 1675, 4:o Dav. Crantz Hist. om Grönland, 1, 2, 3, D. St. 1769 & 1770, 8:o, (†††). Etc.

Patriæ porro *Historiæ*, quamvis non locupletissimo, nec contemnendo tamen illo Bibliotheca nostra instructa est apparatu: quo pertinent *Ericus Olai Hist. Svecorum* — studio Jo. Meslenii, Stockh. 1615, 4:o (It verterad på Swenska af Joh. Sylvio, Ib. 1678, 4:o); *Then gamble Nym Krönikes Första Deel* (B. 1 — 4) aff Joh. Meslenio — publicerat, Stockh. 1616, 8:o; *Ewå små gamble Sverikes — Krönikor* — uplagdt af Jo. Meslenio St. 1643, 8:o; *En å gamble Nym Krönikor*, uplagde af Joh. Hadorphio, (med Bihang &c,) St. 1674, Voll. II, 4:o; *Joh. Magni Gothorum Sveonumque Historia*, Witteb. 1617, 8:o; *Ol. Magni Hist. de Gentibus Septentrionalibus* &c. Romæ 1555 f. It. Antw. 1562, 8:o; *Jo. Messenii Scondia illustrata*, ed. Jo. Petringsköld, Stockh. 1700, 1703 f. *Ejusd. Specula* &c. Ib. 1612, 8:o, (It. Svetice Ib. 1660, 8:o); *Ejusd. Sveopentapropolis*, Ib. 1611, 8:o (It. Svet. Ib. 1657, 8:o, 1698 8:o It. Ib. 1704, 8:o); *Ej. Theatrum Nobilitatis Svecanæ*, Ib. 1616. f. *Ej. Chronicum Episcopor. per Sveciam* &c. Ib. 1611, 8:o *Ej. (l. Jani Minoris) Retorsio imposturarum Pet. Parvi Rosefontani*, s. l. 1612, 8:o (It. Svet. Genswar emot then *Smådeskrift* Pet. Parvus Rosefontanus T t uthgå

ed. eod. Ib. 1666, 8:o; *Herwarar Saga*, ed. eod. Ib. 1672, f. c. *Auctario Notar.* Ib. 1674 f. *Eigils och Asmunds Saga*, ed. Pet. Salan, Upl. 1693, 4:o; *Sagan om Ivar Widfarne* &c. ed. N. R. Brocman, Stockh. 1762, 4:o &c.

(†††) Adjungere his licet Vorstellungen des Norden — aus D. Capel Bibliothec aufgesertiget, Hamb. 1675, 4:o.

uthgå lâhet; St. 1612, 8:o; (*); Pet. Petreji Chrônika om Sveriges — Konungar, Stockh. 1614, 4:o; Laur. Paulini Gothi Historia Arctoa, Strengn. 1636, 4:o; Jo. Loccenii Hist. rer. Svecicarum, Upl. (1662), 8:o; It. Ffti & Lips. 1976, 4:o; Ejusd. Antiquitates Sveogoth. Stockh. 1647, 12:o; It. Upl. 1670, Ol. Verelii Epit. Historiae Sviog. St. 1730, 4:o (**); S. Pufendorffs Inledn. til Swenska Statens Historia, med — Annmärkningar af Jac. Wilde, I och II Del. Stockh. 1738 och 1743, 4:o; (Jac. Wilde Præparatio hodeg. ad Introduct. Pufendorffii in Svetlici Status Hist. Ib. 1741, 4:o); Ejusd. Swenska Statsförfattningars eller allm. Råts. Historia, I Del. Ib. 1749, 4:o; Er. Benzelli Ut- fast til Swenska Folke's Historia, Lund 1762, 8:o; Job. Gö- ranssons Swea Rikes Kenningar's Historia &c. Stockh. 1749, 8:o; Ol. von Dalins Swea Rikes Historia, Stockh. I, II, III Del. 1747 — 1762, Voll. IV, 4:o; (Ej. Gesch. des Reichs Schweden, I Th. Greifsw. 1756, 4:o); And. af Botin Ut- fast til Swenska Folke's Hist. Stock. 1757 &c. 8:o (***)
Swen

(*) Præterimus alios Ej. libellos hoc pertinentes, quales sunt: Tumbæ Veterum ac nuperorum apud Svecanos Regum &c. Holm. 1611, 8:o; Amphitheatrum, s. inclytæ Gustavidum Prosapiæ Genealogia &c. Ib. 1610, 8:o; Adami Bremensis Chorographia Scandinaviae, ab Eod. edita, Ib. 1615, 8:o.

(**) Tacemus Ejusd. Notas in Epist. defensoriam Jo. Schefferi de situ. — Vet. Upsaliæ, Upl. 1681, f. Annott. ex Scriptis Karoli Ep. Arol. excérpt. s. a. & s. f.

(***) Addere licet: Ejusd. Beskr. om Swenska Heinman och Jordांgods, I och II Del. Stockh. 1755 & 1755, 4:o; Annmärkn. vid v. Dalins Swea Rikes Hist. Ib. 1771, 12:o; Stora och namnl. Swenska Måns Lefwerne, I och II

Swen Lagerbrings Svecia Rikes Hist. I, II, III Del. St. 1769
 — 1776, 4:o; Ejusd. Samlingar af Handlingar — i Sven-
 ska Historien, I och II Styck. Lund s. a. 8:o (†); Ejusd.
 Sammandrag af Svecia Rikes Historia, I — IV Del. Stockh.
 1778 — 1780, 8:o. Israel Erlandi de vita & miraculis
 S. Erici Regis, &c. Holm, 1675, 8:o; Er. Jöransson Teg-
 gels R. Gustaf I:s Historia, Tomi II, Stockh. 1622, f. Ejusd.
 R. Eric XIV:s Historia, Stockh. 1751, 4:o; Egid. Girs R.
 Gustaf I:s och R. Eric XIV:s Chronikor, Stockh. 1670, To-
 mi II, 4:o; Ejusd. R. Johan III:s Chronika, Stockh. 1745,
 4:o; (It Laur. Raimundi Hist. Liturgica, Ib. 1745, 4:o) (†);
 T t 2 Sa-

Stycket (Pr. Styrbiörns och Birger Jarls), Ib. 1750 &
 1754, 8:o.

(†) Tertia Parte caremus. Non immorarum compen-
 diis recensendis minoribus, qualia sunt Hypboffianum
 (Götheb. 1757, 8:o), Rhyzelianum (Ab. 1731, 8:o) &c.
 It. Trägårds Sammandr. af O. von Dalins Sw. R. Hist.
 I d. Stockh. 1758, 8:o.

(†) Adderelicit H. J. Sivers Mårfw. Stycke af R. Gustaf
 I:s Historia, Stockh. 1454, 4:o; (Mart. O. Helsingii) Vera & bre-
 vis eorum Narratio, quæ tam in pacificatione quam terrestri
 bello inter Svecos & Danos tractata & gesta sunt, f. l. 1565, 4:o;
 Imm. Weberi Singularia quædam — ad hist. Erici XIV Svecor.
 Regis spectantia, Gissæ 1711, 4:o; Laur Mulleri Beskr. om nogre
 förmämlighe safer, som uthi R. Johan III:s — tidh uthi Sverige —
 förlupne åro, St. 1629, 8:o; Transactio Stetinensis a. 1570
 inter Sveones Danosque instituta &c. (ed. a. Jo. Messenio), Ib.
 1911, 4:o; Jac. Typotii Relatio Hist. de regno Sveciæ, Ffti. 1605,
 8:o; It. f. l. 1678, 12:o; Jo. Arckenholz Versuch einer — Historie
 von Verträgen — webez der — 1570 zu Stettin geschlossene
 Vertrag — angehängt ist, Cassel 1753, 8:o.

Sam. Kempii (Kempenskiöld) Hist. Gustavi I, Strengn.
1629, 8:o (It. Ib. 1648, 12:o); Chph. Grubbs Breviarium
Gustavianum, el. Uttag af R. Gustaf I:s Hist. Link. 1671,
4:o; Ol. Celsi R. Gustaf I Historia, I och II Del, Stockh.
1746 & 1753, 8:o; Ejusd. R. Eric XIV:s Hist. Stockh.
1774, 8:o; Vertot Hist. des Revolutions de Suede, To-
mes II, Paris 1696, 8:o; (It. Ib. 1730, 8:o); R. Carl
IX:s Rim-Chrönika, samt R. Gustaf Adolphs påbegynta Chrö-
niка, jámte Vilagor &c. Stockh. 1759, 4:o; Jo. Wermings
R. Sigismunds och R. Carl IX:s Hist. Stockh. 1746 & 1747.
4:o; Cl. Örnbielms Vita Ponti de la Gardie, Lips. 1690,
4:o; Mandata — Sigismundi — Regis ad Princ. Caro-
lum, — hujusque — Responsum, (Lat. & Svet.) Stockh.
1596, 4:o; Messenii Exegetis Historica, commemorans cau-
fas quibus Ordines R. Sveciæ provocati Sigismundum
Svecano exuerunt diademate & Carolum IX subrogarunt,
Ib. 1610, 4:o; Walth. Harte Leben Gustaf Adolphs R.
von Schweden, I d. II B. Leipz. 1760 & 1761, 4:o; Jo.
Widekindi Thet Svennska i Ryßland Dio-åra Krigets Hist.
Stockh. 1671, 4:o (Hist. Belli Sveco-Moscovitici de-
cennialis, Ib. 1672, 4:o) (Er. Mich Fants) Utfast til R.
Gustaf Adolphs Historia, I (och 2) stycket, Stockh. 1784
(& 1785) 8:o; Jon. Hallenberg's Handlingar til R. Gustaf
Adolphs Historia, I Saml. Ib. 1784, 8:o (†††); Arcken-
holz Memoires pour servir à l' Hist. de Christine Rei-
ne

(†††) Auctores qui de bello Germanico scripserunt,
supra p. 303 sq. nominavimus. Addere possumus, plures ma-
gni Regis Historiam illustrantes libellos, ex. g. Acta &
Literæ ab VIII Maii a. 1624, usque ad VI Nov. a. 1625
inter Regni Sveciæ & Poloniæ Senatores & Officiales com-
mutatæ, Holm. 4:o; Argonautica Gustaviana, Fft. 1633, f.
(Jo. Gottfr. Mittags R. Gustaf Adolphs Lefwerne, Stockh.

ne de Suede, Tomes IV, Amst. & Leipz. 1751 — 1760,
4:0; (*Merkwürdigkeiten die Königin Christina betreffend*, I
d. II Th. Ib. 1751 & 1752; 4:0); *Galeazzo Gualdo Priorato Historia di Christina Reg. di Svetia*, Venet. 1657,
8:0; *La Combe Hist. de Christine*, Paris 1762, 12:0 (It. Sver.
Dr. Christinas Hist. med Ann. af E. Ekholm, Stockh. 1765, 4:0)
(*); (*Tob. Pfanneri*) Hist. Pacis — Monasterii atque Osnabrugæ
tractatæ, Irenop. 1681, 8:0; *Jac. Henr. Boecleri Historia Belli*
T't 3 Da-

1744, 8:0); *Baltb. Henckelii Somnium Gustavi Adolphi*,
Holm. 1641, 12:0; *Job. Cabeljauvii Epistoliarum Centuri-
a I*, ad Gustavum Adolphum Sv. Regem &c; Holm.
1626, 8:0; *Senatus Universitatis Rostochiensis Lessius su-
per obitum — Gustavi Adolphi*, Regis Svecor. &c. Rost.
1633, 4:0; *Wenceslai Clementis a Lybeo Monte Excessus*
Augusti ad deos, s. Heroi manes Gustavi Magni Sv. Re-
gis, (*Carmen*) Lugd. B. 1633, 4:0; *Epistolæ IV de ex-
pugnatione Civitatis Rigensis*, Rigæ 1622, 4:0; *Jo Narsii*
Riga devicta (*Carmen*), Ib. 1625, 4:0; *Ejusd.* (*Carmen*)
Meva Pomerelliæ obsidione Polonorum liberata, &c, Stockh.
1626, 4:0; *Gustavus Magnus s. Panegyricæ Orationes*
de vita & obitu Gustavi (Adolphi), Lugd. B. 1637, 12:0; &c.

(*) Ad hujus Reginæ Historiam etiam pertinent: (*Chr.*
Stieffen) *Leben der K. Christina von Schweden*, Leipz. 1705,
8:0; *Hist. des intrigues galantes de la R. Christine — à Ro-
me*, Amst. 1967, 8:0; *Lettres choisies de Christine — Il Par-
ties, Villefranche* 1759, 12:0; *Lettres Secrettes de Christine —*
à Geneve 1761, 8:0; *Vita Christinæ — ad ejus in Brabantiam*
profectionem, s. l. & a. 4:0; *P. Mannerschbied Caractere de*
Christine &c. s. a. & l. 4:0; *Gesch. des dreyji gjähr. Krieges d. des*
Westph. Friedens, Fft. & Leipz. 1748, 4:0; *Mich. Capellarii Chri-
stinas, Venet. 1700, 4:0; Bulstr. Whitelocke Dagb. öfver deß Am-
ballade til Sverige, år 1653, 1654, Upl. 1777, 8:0; Arckenbolts*

Belli Danici, a. 1643 — 1645 gesti, St. 1676, 4:o; *S. Pufendorfii Comment. de rebus a Carolo Gustavo Sve. Rege gestis*, Norib. 1729, fol. *Jo. Gottl. Boehmii Acta Pacis Olivensis inedita*, Tomi II, Wratisl. 1763 & 1466, 4:o; *Sam. Loenboms Handlingar til R. Carl XI:s Historia*, I — XV Saml. Stockh. 1763 — 8:o; *Des Nordischen Krieges I d. II Theil*, Nurnb. 167 & 1679, 12:o; *Les Anecdotes de Suede*, Stockh. 1714, 8:o; *Job. Robinson Etat present de la Suede s. l.* 1695? 12:o; It. Amst. 1723, 12:o; *Sv. Brings Gr. Rutg. von Alchebergs Lefiverne*, Lund 1751, 8:o, (**); *J. A. Nordbergs R. Carl XII:s Historia*, I och II Del. Stockh. 1740, f. (Ej. Annmärkn. vid R. Carl XII:s Hist. Ib. 1767, 8:o); *N. Gyllings Utdrag af Nordbergs Hist. öfver R. Carl XII*, I Del. Stockh. 1745, 4:o; *R. Carl XII:s Hist. i fort begrep*, af Ridd. R. Stockh. 1741, 8:o; (*Gust. Adlerfeldts*) *Wahrhafter Entwurf der Krieges-Thaten Carls XII*, s. l. 1707, 4:o; *Grimaret*

Dr. Christinas Arbeten och märkvärdigheter, öfvers. och sammandragne af C. C. Gjörwell, I, II D. Stockh. 1763; 4:o.

(**) Huc etiam pertinent: *Brevis ac præliminaris enarratio causar.* — ob quas Carolus Gustavus Svecor. — *Rex — coactus est Regem Poloniæ bello adoriri*, Helmst. 1656, 4:o; (cum multis aliis scriptis politicis & amœbæis de hoc bello agentibus); *Expositio causar. quibus S. R. M. Sveciæ bellum, etiam post pacem Roschildiæ initam continuare coacta fuit*, s. l. 1658, 4:o &c.; *Eideråckning — under R. Carl XI:s Regering*, — af T. G. F. Stockh. 1775, 8:o; *Rgl. Regeringens Berätt. til R. Carl XI*, ang. *Regem förvaltn. under hans minderårighet*, Ups. 1771, 8:o; *Personalia R. Caroli XI*, Svet. St. 1697 f. It. Ib. 1736 f. It. Germ. Ups. 1697 f. *Personalia Reg. Ulricæ Eleonoræ* Ups. 1693 f. *Pufendorf Diss. sur les Alliances entre la France & la Suede*, à la Haye 1709, 8:o; &c.

maret Campagnes de Charles XII, à la Haye 1708, Voll. III, 12:o; *Magn. Gabr. Blocks Uttag af R. Carl XII:s Hist.* 1709, 8:o; *Voltaire's Leben Carls XII*, Stockh. 1633, 8:o (**); *S. Loenboms Gr. Magni Stenbocks Lefwerne*, I — IV Del Stockh. 1757 — 1765, 4:o; *Ad. Ludw. Lewen-haupts Berättelse om theſz tilſtötte Händelser &c.* Stockh. 1757, 4:o; Dedaction der Unſchuld Joh. Reinh. von Patkul, Leipz. 1701, 4:o; Rettung der Ehre d. Unſchuld Ge. Henr. Freyh. von Schlitz genannt von Goertz, f. l. 1766, 8:o; (D. Fassmans) Leben und Thaten Friderici I R. von Schweden, Fft. d. Leipz. 1736, 8:o; Historiska Uplyſningar om tilſtändet i Sverige under R. Fredric I:s Regering, Stockh. 1779, 8:o &c. (†) *G. Stiernbjelm Anti. Cluverius*,

(***) Item Personalia R. Caroli XII, Upf. 1721 f. multaque scripta politica & amoebæa super bellis ab eo gestis, &c. e. g. *Livonia perfide cruentata &c.* f. l. 1700, 4:o; *Discussio criminationum quibus usus est Moscorum Czarus &c.* Holm. 1700, 4:o; Letters which passed between Count Gyllenborg, the Barons Gortz, Sparre and others, to the design of rising a rebellion in his Majestys dominions, &c. Lond. 1717, 8:o; *Steph. Cassii de jure Legatorum Diatribe*, Fft. 1717, 4:o; Manifest over de aarsager som har beveget Hans Kongl. Maj:t til Danmark, sine Riger emot Kongens af Sverrig forurettelser at beſſiaerne, cum Refutatione (Thet Danska Manifestets Orimlighet &c.) Stockh. 1710, 4:o; *Frodnians Eigentl. Bericht &c* (de com-moratione Regis apud Turias &c. Strahls. 1715, 8:o: ut Relationes de præliis & victoriis Regis edicas permultas, taceamus.

(†) Ad hujus Regis Historiam illustrandam etiam pertinent, præter Actorum Publicorum Collectiones varias, quibus hoc loco recensendis supersedemus (ex. g. R. G. Modées Utdrag af Kongl. Förordningar &c. ifrån 1718,

rius, &c. Stockh. 1648, 8:o; *Jo. Schefferi memorabilia Svecicæ gentis exempla*, Hamb. 1671, 8:o (*Svenska Söflets äreminne*, Stockh. 1733, 8:o); *Ej. de antiquis verisque Regni Svecicæ Insignibus*, Holm. 1678, 4:o; (††) *Rud-*

St. 1742, lqq. 4:o; *Ejusd. Utdrag af de emellan Sverige och Utrikes Magter ifrån 1718 slutne Alliance Tractater*, St. 1761, 4:o, &c.) *Personalia Ejus*, Stockh. 1751 f. (It. Germ. Castel 1752 f.); *Personalia R. Ulricæ Eleonoræ*, St. 1742, f. *Relation de la Guerre entre la Moscovie & la Svede, I & II Partie*, Utr. 1742, 8:o &c. Taceo copiam scriptorum, res patriæ domesticas spectantium, vel in Comitiis Regni vel alias editorum. R. Collegiorum Relationes &c. Ex cuius etiam generis scriptis sive publice sive privatim emissis in lucem, (quorum ingenti re-censendæ cohorti pagellas implere nec licet nec lubet), ut & ex edictis legibusque interim sanctis, de statu reip. regnanti-bus gl. m. Rege ADOLPHO FRIDERICO, & qui hodie ices-trum tenet Rege Augustissimo GUSTAVO III, non con-temnendam colligere notitiam, peritis licet talium re-rum judicibus. (Privatorum hominum vitas, nec illas negligendas, silentio pariter involvere cogor.) Meminisse autem oportet: *R. Adolph Fredrics Personalier* — Stockh. 1771 f. (It. Fennice Ib. e. a. 4:o); *Pieces concernant l' Education du Prince Royal à présent Roi de Suede*, Stockh. 1773, 8:o; It. Svet. Ib. e. a. 8:o; *Micheleffs Lettre* — sur la Revolution arrivée en Suede, St. 1773, 8:o; It. Svet. Upsl. 1773, 8:o; *Kongl. Kammar-Collegii Berättelse rörande allm. Hushållningens tillstånd &c.* St. 1776, 4:o; &c. &c. Præterea *Riksdags-Tidningar*, variaque privatim edita Diaria & novellas, D:ni *Gjörnell Allm. Tideningar*, *Nya Allm. Tideningar*, *Hist. och Polit. Mercurius*, &c. &c. (††) Item *C. H. Uggla om Sveriges urgamlia Wapen de Tre Kronor*, St. 1760, 8:o.

Rudbeckii *Atlantica*, T. I, II, III, Upsl. 1675, 1689 1693 f.
cum Tabb. It. T. I, Upsl. f. a. (1684?) fol. *Ol. Rudbeckii F.*
Atlantica illustrata, Upsl. 1733, 4:o; *Ej. Specimen usus*
Linguæ Gothicæ, &c. Upsl. 1717, 4:o; (*Ej. Lapponia*
illustrata, Upsl. 1701, 4:o); *Zob. Stiernbœk de Jure Sveo-*
nunum vetusto, Stockh. 1672, 4:o; *Er. Jul. Björner* Ins.
til de *ysferberna Gôthers gamla hâfder*, Stockh. 1738, f.
Ej. Svea Rikens hâfsda-ålder, Ib. 1748, 4:o; *Ej. Nor-*
diss Hielte- Prydnad &c., Ib. 1739, 4:o (& alii quidam
Ej. libelli); *Zo. Göransson's Bautil*, Stockh. 1750 f. (*Ejusd.*
Is Atlinga, Ib. 1747, 4:o); *Zo. Peringsköld Monumento-*
rum Sveogoth. L. I (Thiund.), It. *Monumenta Ullerake-*
rensis, &c. Stockh. 1710 & 1719 f. *Ejusd.* Attartal för
Svea och Gôtha Kenunga- Hus, Ib. 1725, f. *Magni a*
Celse Apparatus ad Historiam Sveog. Sect. I, Holm. 1782,
4:o; *Cbr. Nettelbladt Schwedische Bibliothec*, I — IV
Stück (V deest), Stockh. d. Leipz. 1728 — 1731, 4:o;
And. Ant. von Stiernmans Samling af Riksdagars och Mötens
Beslut, Stockh. 1728 — 1743, 4:o; *Ejusd. Saml. af Kongl.*
Bref, Stadgar &c. ang. Sveriges Rikes Commerce, Politie och
Oeconomie, Stockh. 1747 — 1775, 4:o; *Ejusd.* *Svea*
och Gôtha Hâfsdinga-Minne, I Del. St. 1745, 4:o; *Ejusd.*
Matricel öfwer Svea Rikes Ridderstap och Adel, St. 1754
& 1755, 4:o (†††); *C. G. Gjörwells Svenska Bibliothek*,
Uu Stockh.

(†††) Add. Matricel öfwer Sw. R. Ridd. och Adel, St.
1731, 8:o; It. *C. von Schönfelts Matricel öf. Sw. R. Rid-*
derstap och Adel, Ib. 1770, 8:o; *Z. A. Rebbinder's Matric-*
kel öfwer Sw. R. R. och Adel St. 1755, cum sua Conti-
nuatione, St. 1781 & 1782, 4:o. Quo loco simul liceat
commemorare *Svea Rikes Ridderstaps och Adels Wapn-*
Bok (ed. Pet. Carlsskiöld), Stockh. 1764 f. Item auctores

1757 — 1761, 4:o, It. Nya Sw. Bibliothek, Ib. 1762,
 1763, 8:o, (& Ejusd. quædam aliaæ collectiones monu-
 torum ad Patriæ res illustrandas pertinentium); *B. Bergii*
Nytt Förråd af Handlingar, vörande Nordista Historien, St.
 1753, 4:o; *S. Loenboms Historiska Märckvärdigheter*, St.
 1768, 8:o; *Ej Svenska Archivum*, Ib. 1766 — 1772,
 8:o; *Ej Historiska Archivum*, Ib. 1774 — 1776, 8:o; *Ej.*
Uphyändrat i Sw. Historien, 1768 — 1771, 8:o; *Ej.* Anec-
 doter em namk. *Svenska Män*, Ib. 1770 — 1775, 8:o,
 &c (*); *J. b. Ad. Rebbinders — Bestr. öfwer Svenska*
Lantm räfaller, Stockh. 1784 8:o, *Herm. Schützercrantz*
Svenska Konungars elyks-öden &c St. 1775, 8:o; *Sve-
 cia*, — curante Henr. Sotero, Lugd. B. 1633, 16:o;
M. rt. Zeilleri Regnorum Sveciæ &c descriptio nova,
 Amst. 1656, 12:o; *Mich. Gyllenstålpe Epit. Descriptionis*
Sveciæ &c. Ab. 1650, 8:o; *Svecia Antiqua et Hodierna*,
 Tomi III, fol. cum Descriptionis a Pet Lagerlöf adorna-
 tæ plagiulis quæ typis expressæ superflunt; (*C. G. Cantzler*)
Memoires pour servir à la connoissance des affaires —
 de Suede, Tomes II, á Londres 1776, 4:o; *Samling*
 af Hist. Bref em det Svenska Regerings-sättet, II, III Förf.
 Stockh.

quosdam Genealogicos Familiarum Nobilium, ex. g. *Annæ*
Bylows Chronicon Genealogicum, St. 1718, 4:o; *J. G.*
Hallmans Minne af Båtha Åtten, St. 1734 f. *Jon. Bång*
Ulfspärre — Åtten, St. 1747 f. *Ej.* *Tavastissa Slägtens*
Åttartal f. &c.

(*) *Adde*, *Er. Ekbolms Kritiska och Historiska Hand-
 lingar*, St. 1760, 8:o; *Ej.* *Svenska Kyrk. handlingar I Del.*
 Ib. 1770, 8:o; *Nytt och gammalt; Svenska Fateburen*; &c.
It. *Stockholms Magazin* 1780 & 1781, 8:o; *Uplala Tid-
 ningar*; *Tidningar utg. af et Sällskap i Åbo*, &c.

Stockh. 1777 & 1778, 8:o; *Er. Tunelds* Int. til Geographien öfver Sverige, St. 1746, 8:o; It. Ib. 1757, 8:o; It. Ib. 1773, 8:o; *Joh. Månssons* Sjö-Bref, Stockh. 1677, 4:o; It. Ib. 1725, 4:o, It. Ib. 1748, (It. Lildén. Ib. 1751), 4:o. *Outhier* — Voyage au Nord, Amst. 1746, 8:o; *C. Härlemans* Dagbok öfver en genem åtfl. Rikets Landsfaper gjerd resa, I, II Del. St. 1749, 1751, 8:o; *Ej. Bref* — ang. dess resa, Ib. 1753, 8:o; *P. Elvii* Dagbok på dess resa til Ecollhättan, St. 1751 8:o; *And. O. Ryzelii* Sviogothia munica, St. 1744, 8:o; *Abr. Hülphers* Saml. til Beskrifningar öfver Svenska Städer, I, II Stl. Westerås 1778, 1783, 8:o; *L. Salvii* Beskr. öfver Upland, St. 1741, 8:o; *O. Graus* Beskr. öfver Västmanland, West. 1754, 8:o; *Hülpfers* — Resa genom — Sura Lepparbergs Höfdingedöme, West. 1762, 8:o; *S. Rogbergs* och *S. Rudas* Beskr. em Småland, &c Carlscr. 1770, 8:o; *M. G. Crellii* — Berätt. om Lund Läns, Gefwede och Åbolands Häraderz Högderi uti Calmar Höfdinged. Calmar 1774, 8:o; (*Pet. Åstrand*) Beskr. öfver Öland, besynnerl. det Norra Motet, Upl. 1767, 8:o; *Carl Linnaei* Ölandsta och Gotlandsta Resa, Upl. 1745, 8:o; *Hans Strelows* Chronica Guthilandorum, &c. Kiöbenhaffn 1633, 4:o; *Jör. Wallins* Gothiändiska Samlingar, I, II Del. St. 1747, & Götheb 1776, 4:o; *C. Linnei* Wästgötha resa, St. 1746, 8:o; *Pehr Kalms* Wästgötha och Bahusländsta Resa, St. 1746, 8:o; *Eman. S. Ekmans* Värmland i sit ämne och i sin uppedling, I Del. Upl. 1766, 8:o; *Er. Fernoms* Beskr. öfver Värmland, Götheb. 1773, 1779, 8:o; *Joh. Oedmans* Chorographia Bahusiensis, St. 1746, 8:o; *Nils Wessmans* Skånska Handlingar, I, II quart. St. 1775, 4:o; *C. Linnei* Skånska Resa, St. 1751, 8:o; *J. L. Gillbergs* Beskr. öfver Malmöhus-Län, Lund 1765, 8:o; It. öfver Christianstads-Län, Ib. 1767, 8:o; *Jac. Richardssons* Hallandia antiqua & hodierna, I, II Del. St. 1752 & 1753.

F. Hülphers Samsingar til en Beskr. öfver Norrland, I — IV Saml. West. 1771 — 1780, 8:o; Arv. Ebremalms Resa igencem Wäster-Norrland til Åhsele Lappmark, St. 1743, 8:o; P. A. Örnskölds Berättelse om Wäster-Norrlands Höfdingedöme, St. 1769, 8:o; Jo. Otto Hagströms Jämlands Oeconomiska Beskrifning, St. 1751, 8:o; Pebr. Schiffslers Gästriklandz Hushållning, Norrk. 1769, 8:o; It. Helsinge Hushålln. St. 1749, 8:o; Job. Tornæi Beskr. öfver Tornå och Kemi Lappmarker, St. 1772, 8:o; Job. Schefferi Lapponia, Fst. 1673, 4:o; Nic. Öhrs kurtze Lappländische Beschreibung, Hannov. 1704, 8:o (**); Eva Berätt. om Lapparnes omvändelse, St. 1773, 8:o; Pebr. Högströms Beskr. öfver de til Sveriges Krona lydande Lappmarker, St. (1746) 8:o; P. A. Gadds Försök til — Beskr. öfver Sata- eunda Häraders Norra del, St. 1751, 8:o; &c. (**) S.

An-

(**) Ejusdem sine dubio erronis (*Nicolai Örn*), de quo *Warmbolts* Biblioth. Historica Sveogoth. I Del. n. 709 p. 261 sq. Hæc itaque libelli editio prima esse videtur, viro diligentissimo ignota; apud quem de reliquis præterea auctoriibus a nobis indicatis, Geographiam Patriæ tractantibus, uberior notitia habetur.

(***) Singularum quoque urbium & paroeciarum editas Historias atque Descriptiones quasdam adjiciemus; quales sunt: A. J. Nordbergs St. Claræ Minne, St. 1727 t. O. J. Gjödings Röngsholmz Minne, Ib. 1754, 4:o; F. L. Wittings St. Jacobs Minne, I St. Ib. 1771, 4:o; Jo. Schefferi Upsalia, Upl. 1766, 8:o; (Ejusd de situ & vocabulo Upsaliæ — Epistola defensoria, Holm (1677) 8:o; Ej. de Excerptis annott. ex Scriptis Caroli Ep. Aros. — judicium, Ib. 1678, 8:o); Jo. Eenbergs — Berättelse — af Upsala Stad &c Upl. 1704, 12:o; Job. Bened. Buffers

Anscharii vita gemina &c. (ed. Cl. Arrhenio, Örnhjälms) Stockh. 1677, 4:o; Incerti Scriptoris Chronicon — de Archiepiscopis & Sacerdotibus Ecclesiae Upsaliensis, ed. Scheffero, Ups. 1673, 8:o; P. A. Smarts (eller Nigri) Hist. om de forna Wästerås-Biskopar &c St. 1744, 4:o; Jo. Vastovii Vitis Aquilonia, Colon. 1623 f. It. Ups. 1708, 4:o; Jo. Baazii Inventarium Ecclesiae Sveogothorum, Linc. 1642, 4:o; Cl. Örnbielms Hist. Sveonum Gothorumque Ecclesiastica, St. 1689, 4:o; Pet. Bång Hist. Ecclesiastica de priscis Sveogoth. terræ colonis, Ab. 1675, 4:o; Haqu. Spegels Sw. Kyrko-Historia, I, II del. Link. 1707 & 1708, 4:o; It. Skriftel. Bewis hörande til Sw. R. Histerien, Ups. 1716, 4:o; And. O. Rhyzelii Episcoposcopia Sviogothica, I, II del. Link. 1752, 4:o; Pet. Djikmans Antiquitates Ecclesiasticae, St. 1703, 8:o; J. G. Hallmans Oluff Petri Phase och Lars Petri Lefverne, St. 1726, 4:o &c. Præterea El. Bremeri Thesaurus Nummorum Sveogothicorum, St. 1691, 4:o; It. Ib. 1731, 4:o; Nic. Kederi Catalogus Numorum Sveogothicorum in museo Graingeriano asservatorum, Lond. 1728, 4:o; Ev. Zier vogels Hist. Afhandlingar öfwer Svenska Mynt och Medallier, St. 1755, 4:o; Ejusd. Mynt- Kunskapen i gemen och Svenska Mynt- Kunst. i synnerhet, Ib. 1757, 4:o; Ejusd. föreläsn. öfwer Uplala Acad. Mynt- Samling, Ups. 1772, 4:o; Carl Reinh. Bercks Beskr. öfwer Svenska Mynt och
Uu 3
Rengt.

utkast till Beskr. om Upsala, I, II del. Ups. 1773, 1769, 8:o; C. F. Liungmans Beskr. om Gripsholms Slott &c St. 1755, 8:o; J. G. Hallmans Beskr. öfwer Kidöping, Stockh. 1728, 8:o; Jac. Benj. Löbmans Arboga Åkning, St. 1737, 4:o; Magn. Abr. Sablstedts Stora Tuna, St. 1743, f. H. J. Sivers Westerwiks Stads Historia, Link. 1758, 8:o; Er. Cederbourg's Beskr. öfwer Götheborg, Götheb. 1739, 4:o; Canuti Lenæi Delsboa illustrata, St. 1764, 8:o; &c.

Kongl. Skädepeuningar, Ups. 1773, 4:o; Ejusd. Svenska Herrars och Fruers Skädepe ningar, I, II, III Fl. St. 1777 & 1781, 4:o; P. Dijkmans Observationer — om dhe förra Svenskars — Penninge Räckning, St. 1686, 8:o; &c (†).

Ad Asiaticorum, Africanorum atque Americanorum populorum regionumque Historiam & conditionem cognoscendam, auxilium conferunt (præter Geogr. Nubensem & libros supra p. 264 sq. & 290. sq. commemoratos) sequentes Peregrinationum in has terras susceptarum plerique Scriptores: Benjamini Tudelensis Itinerarium, Hebr. c. vers. & notis Const. l' Empereur, Lugd. B. 1633, 8:o; Mich. Aitsingeri Terra Promissionis — descripta, Col. Agr. 1582, 4:o; Jo. Cotovici Itinerarium Hierosolymitanum, Antw. 1619, 4:o; Pet. Bellonii singularium rer. in Græcia, Asia &c conspectarum observationes, Antw. 1589, 8:o; Edw. Pococke Beschr. des Morgenlandes Th. I, II, III, Erl. 1754 1755, 4:o; Fel. Fabri Beschr. der hin — und wiederfahrt zu dem heiligen Landt &c, f. 1. 1557, 4:o (†); Pet. della Valle Reizen &c. T. I — IV. Amst. 1664, 4:o; Villamont Voyages, Liege 1608, 8:o; A. de la Motraye Travels T. I & II, Lond. 1723, f. Fred. Hasselquist Iter Palæstinum &c. St. 1757, 8:o Jean Chardin Voyages en Perse, Tomes IV, Amst. 1735, 4:o; Olearius (supra p. 310); Marcus Paulus (supra p. 230) Gerb. de Vera Dierium Nauticum, &c, Amst. 1598, f.

Nesa

(†) Dissertationum Academicarum copiam, multosque alios libellos minores, ad hanc literarum partem pertinentes, silentio præterimus: Legum patriæ antiquarum supra. (p. 223. sq.) mentionem fecimus.

(†) Adde laudatos supra (p. 231) peregrinatores, Terræ Sanctæ loca delcribentes.

Resa ifrån Muskou til China genom Mongul och Cataya —
 af en Ryß Gesandt &c. Wisingbs. 1673, 4:o; *Deguignes*
Hist. generale des Huns, des Turcs, des Mogols & des
auties Tartares &c T. I — IV, Paris 1756 — 1758, 4:o;
Pallas von den Mongolischen Völkerschaften, I Th. St. Pe-
 tersb. 1776, 4:o; *Engelb. Kämpfers Gesch. d. Beschr. von*
Japan, herausgeg. von Chr. W. Dohm, Leipzig 1777
 & 1779, 4:o; *Ol. Willmans Resa til Ostindien*, —
 samt Kenningarbet Japan, Wisingbs. 1674: 4:o; *Em. Ac-
 tiae Commentarius rerum a Societ. Ielu in Oriente gesta-
 rum; acced. de Japonicis rebus Epistolar. Libri IV*, Dilingæ
 1571, 8:o; *Jo. Gonz. de Mendoza de Regno China narra-
 tio historica*, Ffti. 1579, 8:o It. (Rer. morumque in Reg-
 no Chinensi notabilium Historia) Antw. 1655, 4:o;
Athan. Kircheri China — illustrata, Amst. 1667 f. *Mart.*
Martinii Historia em ther Tartarisse friget uti — Sina &c,
 Wisingbs. 1674, 4:o; *J. B. du Halde Descr. de l' Empire*
 de la Chine &c. Tomes IV, à la Haye 1736, 4:o (††);
Nic. Trigautius de Christiana Expeditione apud Sinenses
 suscepta &c. Aug. Vind. 1615, 4:o; *Historica Relatio de*
 ortu & progresu fidei orthodoxæ in Regno Chinensi,
 &c Ratisb. 1672, 8:o; *Job. Neubofs Gesandtschaft der Ostind.*
Gesellschaft in den Vereinigten Niederlanden an den Tartarischen
 Chan und numm. auch Sinischen Keyser, Amst. 1666, 4:o;
*Ad Brands Neu — vermehrte Beschr. seiner großen Chi-
 nesischen Reise*, Lüb. 1735, 8:o; *E. Pissbrants Ides dreychri-
 ge Reise nach China*, — wie auch eine Beschr. von China
 von *Dionysio Kao*, &c. Fft. 1707, 8:o; *Pet. Osbek's Dagbok*
 öficer en Ostindisk Resa, Stockh. 1757, 8:o; *C. G. Ekebergs*
 Ostindisk Resa, St. 1773, 8:o; *Ejusd. Berättelse em den*
 Chi,

(††) Supra (p. 235) commemoratus jam fuit *Confucius Sinarum Philosophus*. Addendus hic est *Fourmont*
Meditationes Sinicæ, Lutet. Paris. 1737 f.

Chinesiska Landtshushållning, Ib. 1758, 8:o; Nya Historien
om Chineserna &c. I — VI del, St. 1758 — 1760, 8:o;
Jo. Hug. Linscotani Navigatio — in Orientalem Indiam,
Amst. 1614, f. G. M. A. W. L. Prima Pars Descriptionis
Itineris in Indiam Orientalem &c. Amst. 1598 f. (*) Nils
Matsf. Kiöpings Beskr. om en Resa genom Asia, Africa &c
Wisingsb. 1674, 4:o; It. St. 1743, 8:o; It. Ib. 1759, 8:o;
Johst Schoutens Beschrijvning om Konungariket Siam, Wi-
singsb. 1675, 4:o; Schreiben an den Herrn Colbert &c.
von der Größe des Königreichs Indostan &c. Wisingsb.
1677, 4:o; J. B. Tavernier Voyages &c. II:de Partie
(aux Indes), f. I. 1678, 12:o; Guy Tachard Voyage de
Siam des Peres Jesuites &c. Amst. 1687, Voll. II, 12:o;
Maillet (I. Mascrier) Description de l' Egypte, Tomes
II, à la Haye 1740, 12:o; Shaw Vogages dans — la
Barbarie &c, Tomes II, à la Haye 1743, 4:o; Carl Ref-
telii Beskr. öfwer Algier, T. I och II. Stockh. 1737 &
1739 4:o; Marcus Bergs Beskr. öfwer Barbarissa Glafivieret
uti Fez och Marocco, St. 1757, 8:o; Jobi Ludolfi Historia
Æthiopica, Ffti. 1681 f. Ejusd. Commentarius ad Historiam
Æthiopicam, Ib. 2691, f. Jerome Lobo Voyage historique d'
Abissinie, à Paris & à la Haye 1748, 4:o; Ponce's Resa
genom Abyssinien. St. 1781, 8:o; J. B. Labat Nouv. Rela-
tion de l' Afrique Occidentale, Tomes V, Paris 1728,
12:o; Guil. Bosman Voyage de Guinée, Utr. 1705, 12:o.
Proyart's Rese-Beskr. innehållande — underrättelser om Lo-
ango, Kakongo &c. 1780, 8:o; Jo. Ludw. Gottfriedt Hi-
storia Antipodum, oder Neue Welt, Fft. 1631, f. Ant. de
Herrera Nieuwe Werelt, anders ghenaempt West-Indien,
Amst. 1622 f. Pet. Martyr de Angleria (supra p. 294);
Job:

(*) Cfr. quos supra (p. 233 & 294) laudavimus de
Barros Asia, & Maffei Hist. Ind.